

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző:

Karafiáth Jenő

Cím:

Budapest kilátóhelyei

Forrás:

Pesti Hírlap

Osztályozás

Tárgy

712.6

Hely

Idő

"1942"

Személy

187

(Hely)

1942 okt. 16

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Budapest kilátóhelyei

Irtó Karafiáth Jenő

Budapest székesfőváros, a Duna királynője, nemcsak fürdőváros, de egyszerűsággal üdülőhely is kijelölt részeiben, vagy amint a boldogemlékü báró Podmaniczky Frigyes hirdette uton és útfélen, a legtermészetesebb és legközkedtebb nyaralóhely.

Nem elég azonban megilletődni és könnyekig meghatódni e kétségtelenül jóleső udvarias bókók hallatára, hanem cselekedni is kell céltudatosan, nem a ma, hanem a holnap érdekében. Ha így történt volna már egy félszázad előtt, valóságos paradicsomot lehetett volna idevarázsolni. A Szent Gellérthegy ormáról például olyan szemképrázatot gyönyörűség tárul szemünk elé, hogy szinte elpirul a lelkiismeretünk, hogy a Citadella-kérdés még ma sincs megoldva.

A távolabbi kilátóhelyek közül kétségkívül a legrégebb és a legszebb a jánoshegyi Erzsébet-kilátó környéke, mely feltétlenül megérdemelné a korszerű követelményeknek megfelelő tökélybefektetést. E nélkül alig lehet kincseket érő idegenforgalmi értékét a táj szépségeihez méltóan hasznosítani. Erősen bántja tehát lelkiismeretünket, hogy évtizedek óta nem történt itt ugyyszólván semmi és így nem tudjuk a messzeföldről idejött idegeneket a természetadta kincseinkhez

illő keretben vendégül látni. A Széchenyi-hegyi kilátóról nemrégiben hangzott el a Pesti Hírlapban az a panasz, hogy a körkép tökéletességét néhány fa megzavarja. Az a körkép, amely a Hármashatárhegyről tárul kíváncsi szemünk elé, ugyancsak felejthetetlen emléket kelt mind a hazai természetjárók, mind pedig az idegenek lelkében, amit a népszerűségében évről-évre emelkedő helynek látogatottsága teljes mértékben igazol is. A szűkös szabadidővel rendelkező közönség azonban akkor élvezhetné ezt a gyönyörű körképet még sűrűbben és háborítatlanul, ha a viszonyok javulásával, rendszeres autobuszközeledés állna rendelkezésére.

A legközelebb fekvő kilátók közül talán a legeiragadóbbnak ígérkező Józsefhegyi-kilátó régóta vajdó ügye szóltatja meg újra lelkiismeretünket. Itt már megmozdult az egész ügykezelés. Szeretettel karolta fel a kérdést az önkormányzat minden szerve és annak minden vezetője. Megtörtént a helyszíni bejárás. Elkészültek a művészi tervek. A kilátóból tehát remélhetően nem sokára élő valóság lesz. A nemtelen bolsevista bombatámadás, a kilátó helyével szemközt épült Zilahyvilla megrázó tragédiája különben, újabb szomorú, de tanulságos idegenforgalmi időszertűséget is ad a megoldásnak.

Az eddigiektől körvonalaiiban teljesen eltérő, de a maga nemében ugyan-

csak paratlanul érdekes körképet mutat a Sashegy kettős orma. Gyönyörű kilátás nyílik innen a XVIII. században teljesen elpusztult Sasad vidékére, amely faluról már 1236-ban történik említés a krónikákban és amelynek Szent András-templomát, a földekkel együtt még Mátyás király ajándékozta Buda városának. Valamikor Királyhegynek hívták, mert itt pihenték ki a királyok a vadászat fáradalmait. Sasad mostani birtokosai mozgalmat is indítottak aziránt, hogy építsen a székesfőváros kilátótornyot a Sashegyen és azt gróf Apponyi Albertől nevezzék el. Magányos dolomitszikláival és fenyőivel egészen különleges képet nyújt ez a tájék, ahol az ép, a megköväsodott, valamint a porló dolomit-közetek különféle változata találkozik a budai márgával.

Az új feltárások tanúsága szerint egyébként sűrűn találhatók fel itt a hőforrások nyomai is és igen sok olyan hely akad, ahol az áramló víz kimosásai épségben maradtak meg. Budapest székesfőváros üdülőhely jellege feltétlenül megköveteli, hogy a város gondoskodjék a birtokában levő terület beerdősítéséről, ami nemrégiben meg is történt. Sajnos, azonban nem lehet megelégednünk a kezdeti sikerekkel, mert itt még igen sok tenivaló akad.

Talán nem ártana, ha a mai nehéz időkben a társadalomban rejlő erőt is kihasználná a székesfőváros vezetősége és módot adna arra is, hogy szakemberek a Kárpátok idelelepithető növényzetével élénkítenék meg a Karsztszerű részeket. Diákkorunkban Simonkai professzortól tanultuk,

hogy egész Magyarországon csak a Gellérthegy déli lejtőjén maradt meg a Törökországból idelelepitett piro-sító, a Peganum Harmola. A messzeföldről idelelepitett növényekkel a Sashegy is hasonló különleges érdekességre tehetne szert a jövőben és még a mai viszonyok közepette is meg lehetne oldani — legalább átmenetileg — a kilátótorny előkészítésének ügyét is, úgyhogy néhány helyszínen talált kő izléses elrendezésével, néhány pad odahelyezésével zavartalanul élvezhetné már most a városi polgárság, onnan is Budapest változatokban gazdag tündéri szépségét.